

TIỀN HẢI

Nông dân bị lừa

Trong khi các HTX đang đồng hành cùng nông dân chuẩn bị cho sản xuất vụ mùa, nhất là lúa giống thì tại một số địa phương ở huyện Tiền Hải lại xuất hiện tình trạng “tuồn” lúa giống giả danh giống lúa mới chưa cung ứng ra thị trường để lừa bán cho nông dân.

Gia đình ông Trần Văn Hiệp (thôn An Nhân Hưng, xã Bắc Hải, huyện Tiền Hải) gieo giống lúa BC15 của Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed.

Những ngày qua, nhiều nông dân xã Bắc Hải (Tiền Hải) vẫn chưa khỏi bức xúc khi HTX SXKD DVNN xã mập mờ trong việc bán lúa giống theo kiểu “treo đầu dê, bán thịt chó” gây xôn xao dư luận. Ông Trần Văn Hiệp, thôn An Nhân Hưng, xã Bắc Hải chia sẻ: Khi HTX ra thông báo bán giống lúa có gen kháng đạo ôn chúng tôi rất phấn khởi bởi giống lúa BC15 là giống lúa nổi tiếng của Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed đã đồng hành cùng nông dân địa phương nhiều năm nay. Giống cho năng suất cao, gạo chất lượng, cơm ngon, điển hình như vụ mùa năm 2018, năng suất lúa của gia đình đạt gần 3 tạ/sào. Tuy nhiên, đây cũng là giống dễ nhiễm bệnh đạo ôn khi gặp thời tiết bất thuận. Thế nên giờ HTX thông báo giống lúa BC26 chính là giống đạo ôn thì bà con rất vui mừng rủ nhau đăng ký mua giống ở HTX. Song, đến ngày nhận lúa giống thì sản phẩm chúng tôi cầm trên tay không phải là giống lúa BC26 kháng đạo ôn như HTX thông báo mà thay vào đó là giống lúa VC6, một giống lúa hoàn toàn chưa được khảo nghiệm tại đồng đất của địa phương cũng như trong cơ cấu giống sản xuất vụ mùa của địa phương. Cùng nhận về giống lúa không giống với thông báo, chị Bùi Thị Thủy, thôn An Nhân Bình, xã Bắc Hải giờ cũng rất lo lắng vì đã trót mang giống về gieo. Chị Thủy cho biết: Gia đình đã lấy giống lúa về gieo cấy với giá 33.000 đồng/kg. Sau khi sự việc xảy ra, những hộ đã đem lúa gieo mạ thì được HTX

Chúng tôi đã nhận được thông tin một số HTX lợi dụng kết quả nghiên cứu giữa Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed với Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP để chào bán giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn nhưng đó không phải nguồn của chúng tôi chọn lọc mà là một loại giống khác. Theo biên bản hai đơn vị chúng tôi đã ký kết thì vụ mùa năm nay chưa thương mại giống lúa này. Do đó, chúng tôi khẳng định nếu nơi nào chào bán giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn hay lấy một giống lúa có tên khác rồi nói đó là giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn thì đó là lừa dối nông dân. Chúng tôi khuyến cáo nông dân nên thận trọng khi mua giống, không nên mua lúa giống rồi, không có bao bì, nhãn mác của Công ty để tránh thiệt hại trong sản xuất.

(Ông Trần Mạnh Báo, Chủ tịch Hội đồng quản trị, Tổng giám đốc Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed)

giảm giá từ 33.000 đồng xuống còn 26.000 đồng/kg. Gia đình cũng không biết giống lúa mới sinh trưởng, năng suất, chất lượng gạo có bằng với giống lúa BC15 và có phù hợp với đồng đất Bắc Hải hay không? Qua tìm hiểu chúng tôi được biết, ngày 28/5/2019,

HTX SXKD DVNN xã Bắc Hải đã ra thông báo do ông Trần Văn Chín, Giám đốc HTX ký với nội dung: Công ty Giống cây trồng Thái Bình (Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed - PV) kết hợp với Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP đã cấy

gen thành công giống lúa BC15 kháng đạo ôn (lấy tên khoa học là BC26) đưa vào sản xuất. Do đó, HTX thông báo đến nông dân ai có nhu cầu cấy giống BC26 thì đăng ký mua giống với giá tiền 33.000 đồng/kg. Theo hợp đồng đã ký kết thì Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP bán cho HTX 1.400kg lúa giống BC26 với giá 26.000 đồng/kg. Được biết, sau khi phát hiện ra giống lúa mình nhận không đúng như HTX thông báo, các hộ nông dân ở xã Bắc Hải đã trả lại lúa giống. Số lúa giống được thu lại khoảng 1.000kg. Còn một số hộ vẫn lấy để gieo thì HTX bán giảm giá từ 33.000 đồng/kg xuống còn 26.000 đồng/kg. Biện minh về vấn đề này, ông Trần Văn Chín, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Bắc Hải cho rằng: HTX cũng là “nạn nhân” của Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP. Trước đó, HTX đã được mời đi thăm mô hình cấy giống khảo nghiệm tại Hải Dương và được lãnh đạo Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP thông báo giống lúa này do Công ty phối hợp với Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed cấy gen kháng đạo ôn đã được khảo nghiệm từ vụ mùa năm 2014 đến nay tại một số địa phương trên địa bàn tỉnh Hải Dương. Ban đầu lấy tên giống là BC26 sau này đã đổi thành VC6, đã chấp thuận lần thương mại bán ra thị trường. Do đó, HTX mới tin tưởng Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP nhập giống của đơn vị cung ứng cho nông dân.

Cũng như HTX SXKD DVNN xã Bắc Hải, HTX SXKD DVNN xã Đông Lâm (Tiền Hải) cũng đã thông báo với nông dân về việc cung ứng giống lúa này. Tuy nhiên, khi chúng tôi đến HTX tìm hiểu sự việc thì cả hai vị Phó Giám đốc HTX là ông Phạm Ngọc Tuấn và bà Đoàn Thị Thanh Huyền đều khẳng định chắc chắn rằng không có việc HTX thông báo cung ứng giống lúa mới này đến người dân. Ông Tuấn nói: Không có đơn vị nào về chào hàng cũng như không có việc chúng tôi thông báo có giống lúa BC15 kháng đạo ôn đến nông dân. Và để chứng minh lời nói của mình, ông Tuấn còn cho chúng tôi xem bằng thông báo các giống lúa mà Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed cung ứng trong vụ mùa này đồng thời

khẳng định HTX luôn thực hiện đúng theo đề án sản xuất đã được phê duyệt, chỉ thông báo đến nông dân các giống lúa của Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed, không đưa vào cung ứng giống lúa khi chưa được cho phép. Trước khẳng định “chắc như đinh đóng cột” của hai vị Phó Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Đông Lâm, chúng tôi xuống thôn Thanh Đông để tìm hiểu sự việc. Tiếp chúng tôi, Trưởng thôn Phan Thanh Hùng cho biết: Trước khi bước vào sản xuất vụ mùa, HTX đã thông báo tại những cuộc họp triển khai sản xuất là giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn được HTX cung ứng trong vụ mùa này. Ai có nhu cầu thì đăng ký mua trực tiếp với HTX. Bản thân tôi cũng không nắm được giá của lúa giống này và có nhiều người mua hay không song tôi nghĩ đây là giống mới nên bà con không dám “mạo hiểm” đưa vào sản xuất khi chưa rõ thực hư. Như vậy, có thể thấy việc HTX SXKD DVNN xã Đông Lâm có thông báo đến người dân về giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn là có thật. Song lý do khiến cả hai vị lãnh đạo của HTX đều khẳng định không có việc thông báo đó là gì thì vẫn là một dấu chấm hỏi.

Theo lãnh đạo Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed, thời gian qua Công ty đã phối hợp với Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP thực hiện nghiên cứu, chuyển gen kháng đạo ôn ở giống lúa BC15 và đã thành công. Tuy nhiên, lãnh đạo Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed cũng cho biết tại vụ mùa năm 2019 không có việc cung ứng giống lúa BC15 có gen kháng đạo ôn ra thị trường. Vì vậy, việc các HTX nhận lúa giống VC6 từ Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP để cung ứng cho nông dân là không đúng. Trao đổi với chúng tôi, lãnh đạo Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật tỉnh cho biết đã yêu cầu Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP thu hồi toàn bộ sản phẩm giống lúa VC6, dừng ngay việc cung ứng giống và xử phạt vi phạm hành chính với mức phạt 12 triệu đồng. Như vậy, có thể thấy, việc Công ty Cổ phần Giống cây trồng Viện CLT & CTP “mập mờ” thông tin gây hiểu lầm để bán lúa giống cho nông dân là điều không thể chấp nhận. Và việc “tiếp tay” của các HTX như HTX Bắc Hải, HTX Đông Lâm dù là vô tình hay hữu ý thì cũng cần phải làm rõ trách nhiệm và dừng ngay lập tức việc cung ứng này nhằm bảo vệ uy tín của một doanh nghiệp hàng đầu trong nghiên cứu, chọn tạo giống lúa là Công ty Cổ phần Tập đoàn ThaiBinh Seed và tránh gây thiệt hại không đáng có cho nông dân.

SONG MAI

KIẾN XƯƠNG

Thực trạng phát triển nghề truyền thống

Nghề mây tre đan ở Thượng Hiền (Kiến Xương) ngày càng phát triển.

Kiến Xương là huyện có nhiều làng nghề truyền thống phát triển, tạo việc làm, nâng cao thu nhập, đời sống người dân. Song những năm gần đây, do nhiều yếu tố tác động, nhiều làng nghề truyền thống đã suy giảm, thay vào đó là nhiều nghề mới phát triển.

Theo đánh giá của Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Kiến Xương: Trong tổng số 37 làng nghề của huyện được cấp bằng công nhận thì đến nay có 22 làng nghề còn đủ tiêu chí theo quy định. Các làng nghề còn lại đã suy giảm do không đủ tiêu chí và không còn nghề chính. Điển hình như làng nghề dệt dũi trước đây không chỉ mang lại cuộc sống ấm no, giúp cho hàng nghìn hộ dân xã Nam Cao, xã Quyết Tiến làm giàu mà còn là thương hiệu nổi tiếng của huyện Kiến Xương về phát triển nghề. Thế nhưng do sản phẩm thủ công không còn đủ sức cạnh tranh trên thị trường, hơn nữa người tiêu dùng cũng không còn ưa chuộng sản phẩm của làng nghề nên nghề này gần như không còn tồn tại. Tương tự như nghề đan gai vó, dệt dũi ở xã Đình Phùng đến nay cũng không còn hộ nào làm nghề, chỉ còn khoảng 40 hộ làm nghề đan gai vó nhưng thu nhập hàng tháng lại rất thấp, trung bình chỉ khoảng trên dưới 1 triệu đồng/hộ. Vì thế, nhiều người dân không còn mặn mà với nghề truyền thống mà chuyển đi làm những ngành nghề mới có thu nhập cao hơn. Vì vậy, mặc dù một số nghề đã suy giảm song thu nhập, đời sống người dân lại ngày càng nâng cao do các lao động đã chuyển dần từ nghề truyền thống thu nhập thấp vào làm việc tại các khu, cụm công nghiệp

làm có mức lương cao và ổn định. Bên cạnh những làng nghề suy giảm thì Kiến Xương vẫn duy trì và phát triển mạnh nghề chạm bạc ở Hồng Thái, Lê Lợi, nghề mộc, giấy ở Vũ Ninh hay nghề mây tre đan ở Thượng Hiền, nghề mộc sợi ở Bình Định, nghề mộc ở Quang Trung... Những làng nghề này có sự phát triển ổn định bởi sản phẩm phù hợp với thị hiếu của người tiêu dùng, người làm nghề luôn đổi mới mẫu mã sản phẩm nên được người tiêu dùng lựa chọn. Đơn cử như nghề chạm bạc ở xã Lê Lợi mặc dù đã có từ hàng trăm năm qua song đến nay vẫn có trên 800 hộ làm nghề với gần 1.700 lao động đem lại giá trị sản xuất từ nghề đạt gần 100 tỷ đồng/năm. Hay như ở xã Hồng Thái, trong tổng số trên 2.100 lao động của làng nghề thì có tới gần 2.000 lao động làm nghề chạm bạc, giá trị sản xuất từ nghề đạt trên 100 tỷ đồng/năm, chiếm trên 85% tổng giá trị sản xuất của làng nghề. Có được kết quả này là do các hộ trong làng nghề luôn nắm bắt thị hiếu của người tiêu dùng, đổi mới mẫu mã, sản xuất ra những sản phẩm thị trường cần.

Ngoài ra, thời gian qua một số nghề mới cũng được du nhập và phát triển ở Kiến Xương như nghề làm hương đốt xuất khẩu ở xã Bình Thanh, thị trấn Thanh Nê, xã An Bối, xã Bình Định tạo việc làm cho khoảng trên 400 lao động với thu nhập từ 3 - 4,5 triệu đồng/người/tháng. Hay nghề làm đồ chơi cho trẻ em ở thị trấn Thanh Nê, xã Quang Lịch, xã Vũ Thắng cũng tạo việc làm cho gần 300 lao động trong lúc nông nhàn. Cùng với đó, nghề may công nghiệp cũng phát triển mạnh ở hầu hết các xã, thị trấn theo hình thức thành

lập các cơ sở may nhỏ từ 30 - 50 lao động hoặc các công ty lớn mở các chi nhánh về các vùng nông thôn. Chỉ tính riêng nghề may công nghiệp ở ngoài các cụm công nghiệp trên địa bàn huyện đã tạo việc làm cho khoảng 7.000 lao động.

Để phát triển nghề và làng nghề, những năm qua Kiến Xương đã có một số cơ chế hỗ trợ như: đào tạo lao động đối với những nghề mới hay những cơ sở mới rộng sản xuất; tổ chức các lớp tập huấn liên quan đến quản trị kinh doanh, phát triển thương hiệu... cho các cơ sở sản xuất, doanh nghiệp trong làng nghề; phát động các doanh nghiệp thí đua sản xuất, kinh doanh, hỗ trợ gian hàng trưng bày sản phẩm của làng nghề tại các lễ hội của huyện. Cùng với đó, liên kết với các đơn vị, doanh nghiệp tìm kiếm thị trường, đầu ra sản phẩm, tổ chức các đoàn tham quan về với làng nghề để quảng bá, giới thiệu sản phẩm.

Tuy nhiên, để nghề và làng nghề phát triển bền vững thì vấn đề khó khăn nhất hiện nay ở Kiến Xương là nguồn kinh phí còn hạn hẹp. Trong khi phần lớn các làng nghề còn bế tắc trong xuất khẩu sản phẩm thì việc hỗ trợ kinh phí cho công tác xúc tiến thương mại ở các làng nghề lại chưa có. Mặc dù huyện đã có định hướng phát triển du lịch làng nghề nhưng mới chỉ dừng ở hình thức tuyên truyền mà chưa có sự đầu tư về quy hoạch, hạ tầng, đầu tư khu trưng bày giới thiệu sản phẩm, phát triển các dịch vụ đi kèm... Do đó, rất cần có sự hỗ trợ của cấp trên để Kiến Xương đầu tư phát triển mạnh những nghề truyền thống, mang nét đặc trưng riêng của huyện.

THU THÚY

TÂY ĐÔ

Phấn khởi thu hoạch dưa lê

Những ngày này, nông dân xã Tây Đô (Hưng Hà) phấn khởi bởi vụ dưa lê năm nay có chất lượng quả ngon ngọt, bán được giá, đem lại thu nhập cao. Trên những ruộng dưa ở thôn Khánh Lai, từ sáng sớm bà con nông dân đã ra đồng chăm bón, thu hoạch để kịp xuất bán cho thương lái. Là một trong những hộ trồng nhiều dưa lê, chị Trần Thị Tuyến cho biết: Vụ này gia đình trồng 5 mẫu dưa và khoai lang, trong đó dưa lê trồng 3 mẫu. Hiện nay dưa lê cơ bản đã đạt yêu

xong. So với năm ngoái, dưa năm nay bán được giá, bình quân từ 14.000 - 15.000 đồng/kg, cao gấp đôi năm ngoái nên dù năng suất dưa không cao nhưng thu nhập lại rất khá. Trừ chi phí, gia đình thu lãi 5 - 6 triệu đồng/sào. Nhờ thời tiết năm nay khá thuận lợi với cây dưa nên chất lượng dưa ngọt, vị vậy thị trường tiêu thụ mạnh, giá cao giúp nông dân chúng tôi có thu nhập cao.

Theo bà con nông dân trồng dưa lê lâu năm, cây dưa lê là giống ngắn ngày, dễ làm, cho lợi nhuận cao hơn hẳn các loại cây rau màu khác. Dưa lê trồng phổ biến từ khoảng tháng 2 đến tháng 3 và thu hoạch rồi vào dịp tháng 5, tháng 6. Năm nay, nhờ được chất lượng dưa quả to, thơm ngọt, đáp ứng nhu cầu người tiêu dùng nên ngay từ đầu mùa các thương lái đã về để thu mua tại ruộng. Dưa chín đến đâu người dân chỉ việc thu hoạch rồi cân ngay tại ruộng, không lo tiêu thụ cũng như việc vận chuyển. Ông Nguyễn Văn Hiền, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Tây Đô cho biết: Vụ hè này toàn

xã gieo trồng 180ha, trong đó chủ yếu là cây dưa lê, dưa hấu... Dưa được trồng nhiều ở các thôn: Khánh Lai, Duyên Trường, Nội Thôn. Thời gian này dưa bán được giá nên nhiều hộ thu lãi cả trăm triệu đồng. Tuy nhiên, cũng theo ông Hiền, hiện nay người trồng dưa lê mới chỉ trồng và chăm sóc dưa lê theo kinh nghiệm và tự học hỏi lẫn nhau. Nếu chăm sóc tốt, thời tiết thuận lợi thì chỉ sau 3 tháng sẽ thu hoạch. Do đó, quan trọng nhất vẫn là phương pháp chăm bón, dưỡng quả, có biện pháp giảm thiểu ảnh hưởng của thời tiết tới sự sinh trưởng, phát triển của cây thì dưa mới đạt năng suất, giá trị cao.

Ông Đinh Khắc Nhiên, Chủ tịch UBND xã Tây Đô

Người dân xã Tây Đô phấn khởi dưa lê bán được giá cao.

cho biết thêm: Dưa lê là loại cây chủ lực, có tiềm năng, giá trị kinh tế cao ở địa phương. Thời gian tới, xã tiếp tục có kế hoạch,

biện pháp chỉ đạo để bà con nông dân phát triển diện tích bền vững cũng như đem lại hiệu quả kinh tế cao hơn. Người trồng

dưa ở Tây Đô cũng mong được tiếp cận những kỹ thuật trồng và chăm sóc dưa hiệu quả để yên tâm phát triển loại cây này, góp

phần tích cực trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng tại địa phương, nâng cao thu nhập cho người dân.

MAI THÚY